

32002L0019

L 108/7

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

24.4.2002

**DIRECTIVA 2002/19/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 7 martie 2002
privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și
interconectarea acestora (Directiva privind accesul)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 95,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽³⁾,

întrucât:

(1) Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (directivă-cadru) ⁽⁴⁾ stabilește obiectivele unui cadru de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice din Comunitate, inclusiv pentru rețelele de televiziune prin cablu, rețelele utilizate pentru radiodifuziunea terestră, rețelele de satelit și rețelele Internet, utilizate atât pentru transmisia vocală, cât și pentru fax, date și imagini. Este posibil ca aceste rețele să fi fost deja autorizate de statele membre în cadrul Directivei 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea) ⁽⁵⁾ sau să fi fost autorizate în cadrul măsurilor de reglementare anterioare. Dispozițiile prezentei directive se aplică rețelelor utilizate pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice accesibile publicului. Prezenta directivă are ca obiect acordurile privind accesul și interconectarea încheiate între furnizorii de servicii. Prezenta directivă nu impune nici o obligație în ceea ce privește rețelele care nu sunt publice, cu excepția

cazului în care, atunci când acestea beneficiază de acces la rețelele publice, sunt supuse unor condiții prevăzute de statele membre.

(2) Serviciile care furnizează conținuturi precum oferirea spre vânzare a unui pachet de emisiuni de radiodifuziune sonoră sau de televiziune nu sunt acoperite de cadrul de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice.

(3) Termenul „acces” poate avea sensuri multiple și, prin urmare, este necesar să se definească exact modul în care acest termen este utilizat în prezenta directivă, fără a aduce atingere modului în care poate fi utilizat în cadrul altor măsuri comunitare. Un operator poate fi proprietarul rețelei sau al infrastructurii aferente acesteia sau le poate închiria parțial sau în întregime.

(4) Directiva 95/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind utilizarea standardelor de transmisie a semnalelor de televiziune ⁽⁶⁾ nu a prevăzut nici un sistem de transmisie de televiziune digitală specifică și nici vreo cerință în materie de servicii, ceea ce a permis operatorilor de pe piață să ia inițiativa și să elaboreze sisteme adaptate. Datorită Grupului privind telecomunicația digitală, operatorii de pe piața europeană au elaborat o familie de sisteme de transmisie de televiziune care au fost adoptate de radiodifuzorii din întreaga lume. Aceste sisteme de transmisie au fost standardizate de către Institutul European de Standardizare în domeniul Telecomunicațiilor (ETSI) și au devenit recomandări ale Uniunii Internaționale de Telecomunicații. În ceea ce privește televiziunea digitală în format mare, formatul de 16:9 constituie referința pentru serviciile și programele de televiziune în format mare, fiind introdus pe piețele statelor membre ca urmare a Deciziei 93/424/CEE a Consiliului din 22 iulie 1993 de stabilire a unui plan de acțiune pentru introducerea serviciilor de televiziune avansate în Europa ⁽⁷⁾.

(5) Pe o piață deschisă și competitivă nu ar trebui să existe nici o restricție care să împiedice întreprinderile să negocieze acorduri de acces și de interconectare între ele, în special acorduri transfrontaliere, în măsura în care normele privind concurența din tratat sunt respectate. În vederea realizării unei veritabile piețe paneuropene mai eficiente, cu o concurență efectivă, care să ofere mai multe alternative și

⁽¹⁾ JO C 365 E, 19.12.2000, p. 215 și JO C 270 E, 25.9.2001, p. 161.

⁽²⁾ JO C 123, 25.4.2001, p. 50.

⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 1 martie 2001 (JO C 277, 1.10.2001, p. 72), Poziția comună a Consiliului din 17 septembrie 2001 (JO C 337, 30.11.2001, p. 1) și Decizia Parlamentului European din 12 decembrie 2001 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Decizia Consiliului din 14 februarie 2002.

⁽⁴⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 33.

⁽⁵⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 21.

⁽⁶⁾ JO L 281, 23.11.1995, p. 51.

⁽⁷⁾ JO L 196, 5.8.1993, p. 48.

- servicii mai competitive pentru consumatori, întreprinderile care primesc o cerere de acces sau de interconectare ar trebui, în principiu, să încheie astfel de acorduri pe o bază comercială și să le ofere cu bună credință.
- (6) Pe piețele pe care încă mai există diferențe majore în ceea ce privește puterea de negociere între întreprinderi și pe care anumite întreprinderi se bazează pe infrastructura oferită de alții pentru a-și furniza serviciile, este necesar să se stabilească un cadru care să asigure funcționarea eficientă a pieței. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să aibă puterea de a garanta, în caz de eșec al negocierilor comerciale, acces și interconectare adecvate, precum și interoperabilitate a serviciilor în interesul utilizatorilor finali. În special acestea pot asigura legătura cap la cap prin impunerea unor obligații proporționale întreprinderilor care controlează accesul la utilizatorii finali. Controlul mijloacelor de acces poate implica proprietatea sau controlul asupra legăturii fizice cu utilizatorul final (fie fixă, fie mobilă) și/sau capacitatea de a modifica sau retrage numărul sau numerele naționale necesare pentru a accesa punctul terminal al rețelei utilizatorului final. Acest lucru poate fi necesar în cazul în care, de exemplu, operatorii de rețete ar limita în mod nejustificat alternativele oferite utilizatorilor finali în ceea ce privește accesul la portalurile și serviciile de Internet.
- (7) Măsurile juridice sau administrative naționale care stabilesc legătura dintre termenii și condițiile de acces sau interconectare la activitățile părții care dorește interconectarea și în special la nivelul investiției sale în infrastructura rețelei, și nu la serviciile de acces sau interconectare furnizate, pot genera denaturări ale pieței și pot, prin urmare, să nu fie compatibile cu normele privind concurența.
- (8) Operatorii de rețete care controlează accesul la propriii lor clienți fac acest lucru utilizând un număr sau o adresă de identificare unică dintr-o serie de numere și adrese publicate. Este necesar ca și alți operatori de rețete să poată furniza trafic acestor clienți și, prin urmare, să fie capabili să se interconecteze reciproc direct sau indirect. Drepturile și obligațiile existente în materie de negociere a interconectărilor ar trebui menținute. De asemenea, se recomandă păstrarea obligațiilor prevăzute anterior de Directiva 95/47/CE care impune rețelelor de comunicații electronice complet digitale utilizate pentru distribuția serviciilor de televiziune și deschise publicului să fie capabile să distribuie servicii și programe de televiziune în format mare, astfel încât utilizatorii să poată recepționa aceste programe în formatul în care sunt transmise.
- (9) Utilizatorii finali trebuie să beneficieze de interoperabilitate, care este un obiectiv important al prezentului cadru de reglementare. Încurajarea interoperabilității este unul dintre obiectivele autorităților naționale de reglementare, conform prezentului cadru, care impune și Comisiei publicarea unei liste de standarde și/sau specificații referitoare la furnizarea de servicii, interfețe tehnice și/sau funcții de rețete, ca bază pentru încurajarea armonizării comunicațiilor electronice. Statele membre trebuie să încurajeze utilizarea standardelor și/sau specificațiilor publicate, dar numai în măsura strict necesară pentru a asigura interoperabilitatea serviciilor și îmbunătățirea libertății de a alege a utilizatorilor.
- (10) Este posibil ca doar normele privind concurența să nu fie suficiente pentru a asigura diversitatea culturală și pluralismul mijloacelor de comunicare în masă în domeniul televiziunii digitale. Directiva 95/47/CE a prevăzut un cadru de reglementare inițial pentru noua industrie a televiziunii digitale care trebuie păstrat, inclusiv în special obligația de a furniza acces condiționat în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, pentru a garanta existența unei game largi de programe și servicii. Evoluția tehnologiei și a pieței impune revizuirea acestor obligații în mod periodic, fie de către statele membre, pentru piețele lor naționale, fie de către Comisie, pentru Comunitate, în special pentru a determina dacă se justifică extinderea obligațiilor la porți de conectare noi, precum ghiduri electronice de programe (EPG) și interfețe de programe de aplicare (API), în măsura în care este necesar pentru a asigura accesul utilizatorilor finali la serviciile de radiodifuziune digitale specifice. Statele membre pot specifica serviciile de radiodifuziune digitale la care trebuie să se asigure accesul utilizatorilor finali prin orice măsuri cu putere de lege sau măsuri administrative pe care le consideră necesare.
- (11) De asemenea, statele membre pot permite autorității naționale de reglementare să revizuiască obligațiile referitoare la accesul condiționat la serviciile de radiodifuziune digitale pentru a putea evalua printr-o analiză de piață dacă este necesar să retragă sau să modifice condițiile pentru operatorii care nu au putere semnificativă pe piața pertinentă. O astfel de retragere sau modificare nu ar trebui să afecteze în mod negativ accesul utilizatorilor finali la astfel de servicii sau perspectiva unei concurențe efective.
- (12) Pentru a asigura continuitatea acordurilor existente și pentru a evita un vid juridic, este necesar să se garanteze că obligațiile referitoare la acces și la interconectare impuse în temeiul articolelor 4, 6, 7, 8, 11, 12 și 14 din Directiva 97/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 iunie 1997 privind interconectarea în domeniul telecomunicațiilor în ceea ce privește asigurarea serviciului

universal și a interoperabilității prin aplicarea principiilor furnizării unei rețele deschise (FRD) ⁽¹⁾, obligațiile privind accesul special impuse în temeiul articolului 16 din Directiva 98/10/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 1998 privind aplicarea furnizării unei rețele deschise (FRD) la telefonia vocală și la serviciul universal pentru telecomunicații într-un mediu competitiv ⁽²⁾ și obligațiile privind furnizarea capacității de transmisie pe linii închiriate în cadrul Directivei 92/44/CEE a Consiliului din 5 iunie 1992 privind aplicarea furnizării de rețele deschise în cazul liniilor închiriate ⁽³⁾ sunt preluate inițial în noul cadru de reglementare, dar fac obiectul unei revizuirii imediate în funcție de situația pieței. O astfel de revizuire ar trebui să se extindă la organizațiile care fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 2887/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind accesul dezintegrat la bucla locală ⁽⁴⁾.

- (13) Revizuirea ar trebui efectuată cu ajutorul unei analize economice a pieței bazate pe metodologia dreptului concurenței. Scopul este de a reduce treptat reglementările *ex ante* specifice ale sectorului, pe măsură ce se intensifică concurența de pe piață. Cu toate acestea, procedura ia în considerare și problemele tranzitorii de pe piață, precum cele privind roaming-ul internațional, dar și posibilitatea apariției unor noi blocaje generate de evoluția tehnologică, care pot necesita reglementări *ex ante*, de exemplu în domeniul rețelelor de acces în bandă largă. Pot exista situații în care concurența se dezvoltă într-un ritm diferit pe diferite segmente de piață și în diferite state membre, iar autoritățile naționale de reglementare ar trebui să fie capabile să relaxeze obligațiile de reglementare de pe acele piețe în care concurența determină obținerea rezultatelor dorite. Pentru a se asigura faptul că operatorii de pe piață aflați în situații similare beneficiază de același tratament în diferite state membre, Comisia trebuie să poată garanta armonizarea aplicării dispozițiilor prezentei directive. Autoritățile naționale de reglementare și autoritățile naționale competente pentru punerea în aplicare a dreptului concurenței ar trebui, după caz, să își coordoneze acțiunile pentru a se asigura că aplică soluția cea mai potrivită. Comunitatea și statele membre și-au asumat, în cadrul negocierilor privind serviciile de telecomunicații de bază desfășurate în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, angajamente referitoare la interconectarea rețelelor de telecomunicații pe care trebuie să le respecte.
- (14) Directiva 97/33/CE a stabilit o serie de obligații susceptibile să fie impuse întreprinderilor cu o putere semnificativă pe piață, în special în ceea ce privește transparența, nediscriminarea, separarea contabilă, accesul și controlul prețurilor, inclusiv orientarea prețurilor în funcție de costuri. Această serie de obligații posibile ar trebui păstrată,

dar, în afară de aceasta ar trebui să se stabilească în plus o listă maximă de obligații care se pot aplica întreprinderilor, pentru a evita reglementarea excesivă. În mod excepțional, pentru a garanta respectarea angajamentelor internaționale și a legislației comunitare, poate fi adecvată impunerea unor obligații privind accesul sau interconectarea pentru toți operatorii de pe piață, așa cum se întâmplă în prezent în cazul sistemelor de acces condiționat în domeniul serviciilor de televiziune digitală.

- (15) Impunerea unor obligații specifice pentru o întreprindere care are o putere semnificativă pe piață nu necesită o analiză de piață suplimentară, ci o justificare privind faptul că obligația în cauză este adecvată și proporțională în ceea ce privește natura problemei identificate.
- (16) Transparența termenilor și a condițiilor privind accesul și interconectarea, inclusiv prețurile, permite accelerarea negocierilor, evitarea disputelor și oferă încredere operatorilor de pe piață în ceea ce privește faptul că un anumit serviciu nu este furnizat în condiții discriminatorii. Caracterul deschis și transparența interfețelor tehnice pot fi extrem de importante în vederea asigurării interoperabilității. În cazul în care autoritățile naționale de reglementare impun obligații referitoare la publicarea informațiilor, acestea pot să precizeze și modul în care aceste informații sunt puse la dispoziția publicului, stabilind, de exemplu, tipul de suport (hârtie și/sau electronic) și dacă publicarea se face gratuit sau nu, luând în considerare tipul și scopul informațiilor în cauză.
- (17) Principiul nediscriminării garantează că întreprinderile puternice de pe piață nu denaturează concurența, în special în cazul în care este vorba despre întreprinderi integrate vertical care furnizează servicii întreprinderilor care reprezintă concurența pe piețele din aval.
- (18) Separarea contabilă permite evidențierea prețurilor interne și permite autorităților naționale de reglementare să verifice, după caz, respectarea obligațiilor privind nediscriminarea. În această privință, Comisia a publicat Recomandarea 98/322/CE din 8 aprilie 1998 privind interconectarea pe o piață a telecomunicațiilor liberalizată (Partea 2 – separarea contabilă și contabilitatea costurilor) ⁽⁵⁾.
- (19) Obligatorietatea acordării accesului la infrastructura rețelei poate fi justificată în măsura în care permite intensificarea concurenței, dar autoritățile naționale de reglementare trebuie să stabilească un echilibru între dreptul unui proprietar de a exploata infrastructura sa în propriul avantaj și dreptul altor furnizori de servicii de a accesa infrastructurile

(1) JO L 199, 26.7.1997, p. 32. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 98/61/CE (JO L 268, 3.10.1998, p. 37).

(2) JO L 101, 1.4.1998, p. 24.

(3) JO L 165, 19.6.1992, p. 2. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Decizia 98/80/CE a Comisiei (JO L 14, 20.1.1998, p. 27).

(4) JO L 366, 30.12.2000, p. 4.

(5) JO L 141, 13.5.1998, p. 6.

esențiale pentru furnizarea unor servicii aflate în concurență. În cazul în care anumite obligații impun operatorilor să îndeplinească cererile rezonabile privind accesul și dreptul de utilizare a elementelor rețelei și a infrastructurii asociate acesteia, astfel de cereri pot fi refuzate numai pe baza unor criterii obiective, precum fezabilitatea tehnică sau nevoia de a păstra integritatea rețelei. În cazul în care accesul este refuzat, partea lezată poate solicita aplicarea procedurilor de soluționare a litigiilor menționate la articolele 20 și 21 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) în cazul respectiv. Un operator cărui i se impun obligații de acces nu poate fi obligat să furnizeze tipurile de acces pe care nu este în măsură să le furnizeze. Impunerea de către autoritățile naționale de reglementare a accesului obligatoriu care duce la creșterea concurenței pe termen scurt nu ar trebui să determine scăderea stimulentei pentru concurență în ceea ce privește investițiile în infrastructuri alternative care să asigure o concurență puternică pe termen lung. Aceste probleme sunt abordate în avizul privind aplicarea normelor privind concurența la acordurile referitoare la acces din sectorul telecomunicațiilor, publicat de Comisie ⁽¹⁾. Autoritățile naționale de reglementare pot impune condiții tehnice și operaționale furnizorului și/sau beneficiarilor accesului obligatoriu în conformitate cu legislația comunitară. În special impunerea standardelor tehnice ar trebui să respecte Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și de norme referitoare la serviciile societății informaționale ⁽²⁾.

(20) Un control al prețurilor poate fi necesar în cazul în care analiza de piață efectuată pentru o anumită piață indică prezența unei concurențe ineficiente. Autoritățile naționale de reglementare pot interveni oarecum limitat, de exemplu sub forma unei obligații de stabilire a unor prețuri rezonabile la alegerea operatorului, astfel cum se prevede în Directiva 97/33/CE, sau mult mai semnificativă, sub forma unei obligații de stabilire a prețurilor în funcție de costuri, astfel încât acestea să fie pe deplin justificate în cazul în care concurența nu este suficient de puternică pentru a preveni stabilirea unor prețuri excesive. În special operatorii care au o putere semnificativă pe piață trebuie să evite comprimarea prețurilor într-un mod în care diferența dintre prețurile lor cu amănuntul și prețurile pentru interconectare percepute concurenței care furnizează servicii similare să nu poată permite asigurarea unei concurențe durabile. În cazul în care o autoritate națională de reglementare calculează costurile aferente instituirii unui serviciu obligatoriu în conformitate cu prezenta directivă, aceasta ar trebui să garanteze un venit rezonabil pentru capitalul angajat, incluzând costurile aferente forței de muncă și construcției, valoarea capitalului fiind ajustată, după caz, pentru a reflecta evaluarea actualizată a activelor și eficacitatea operațiunilor. Metoda de recuperare a costurilor trebuie să fie adaptată situației, luând în considerare necesitatea de a promova concurența eficientă și durabilă și de a maximiza beneficiile consumatorului.

(21) Atunci când o autoritate națională de reglementare impune obligații privind instituirea unui sistem de contabilitate a costurilor pentru a susține controlul prețurilor, aceasta poate efectua ea însăși un audit anual pentru a garanta respectarea sistemului de contabilitate a costurilor, cu condiția să dețină personalul calificat necesar, sau poate solicita efectuarea auditului de către alt organism calificat, care este independent față de operatorul în cauză.

(22) Publicarea informațiilor de către statele membre garantează faptul că operatorii de pe piață și potențialii noi operatori care intră pe piață înțeleg care le sunt drepturile și obligațiile și știu unde pot găsi informații detaliate relevante. Publicarea în jurnalul oficial național permite părților în cauză să găsească informațiile pertinente.

(23) Pentru a se asigura că piața paneuropeană a comunicațiilor electronice este eficientă și efectivă, Comisia ar trebui să monitorizeze și să publice informațiile privind taxele care contribuie la determinarea prețurilor pentru utilizatorii finali.

(24) Dezvoltarea pieței comunicațiilor electronice, cu infrastructura asociată, ar putea avea efecte adverse asupra mediului și a peisajului. Prin urmare, statele membre ar trebui să monitorizeze acest proces și, după caz, să acționeze în vederea limitării la maxim a oricărui astfel de efecte prin încheierea de acorduri adecvate și de alte convenții cu autoritățile competente.

(25) Pentru a stabili dacă legislația comunitară se aplică în mod corect, Comisia trebuie să știe ce întreprinderi au fost desemnate ca având o putere semnificativă pe piață și ce obligații au fost impuse operatorilor de pe piață de către autoritățile naționale de reglementare. Este de aceea necesar ca, în afară de publicarea la nivel național a acestor informații, statele membre să trimită Comisiei informațiile în cauză. În cazul în care statele membre trebuie să trimită Comisiei informațiile, acestea pot fi în formă electronică, sub rezerva convenirii unei proceduri de autentificare adecvate.

⁽¹⁾ JO C 265, 22.8.1998, p. 2.

⁽²⁾ JO L 204, 21.7.1998, p. 37. Directivă, astfel cum a fost modificată prin Directiva 98/48/CE (JO L 217, 5.8.1998, p. 18).

(26) Având în vedere ritmul progresului tehnologic și evoluția pieței, punerea în aplicare a prezentei directive ar trebui

revizuită în termen de trei ani de la data aplicării sale, pentru a determina dacă obiectivele acesteia au fost atinse.

- (27) Ar trebui adoptate măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei directive în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a modalităților de exercitare a competențelor de punere în aplicare conferite Comisiei ⁽¹⁾.
- (28) Întrucât obiectivele acțiunii preconizate, și anume instituirea unui cadru armonizat pentru reglementarea accesului la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată și interconectarea acestora nu pot fi îndeplinite în mod suficient de către statele membre și întrucât, din cauza dimensiunii și a efectelor acțiunii, acestea pot fi îndeplinite mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității consacrat în articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, consacrat în articolul menționat anterior, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii acestor obiective,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

DOMENIU DE APLICARE, SCOP ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Domeniu de aplicare și scop

(1) În cadrul stabilit de Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), prezenta directivă armonizează modul în care statele membre reglementează accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora. Scopul este de a institui un cadru de reglementare în conformitate cu principiile pieței interne pentru relațiile dintre furnizorii de rețele și servicii care să stimuleze o concurență durabilă, interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice și care să asigure beneficii pentru consumatori.

(2) Prezenta directivă stabilește drepturi și obligații pentru operatorii și întreprinderile care doresc să obțină interconectarea și/sau accesul la rețelele lor sau la infrastructura asociată. Aceasta stabilește obiectivele pentru autoritățile naționale de reglementare în ceea ce privește accesul și interconectarea și procedurile destinate să garanteze revizuirea obligațiilor impuse de autoritățile naționale de reglementare și, după caz, retragerea acestora

după îndeplinirea obiectivelor dorite. În prezenta directivă, accesul nu se referă la accesul pentru utilizatorii finali.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive se aplică definițiile prevăzute la articolul 2 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

De asemenea, se aplică următoarele definiții:

- (a) „acces” înseamnă punerea la dispoziția altei întreprinderi a infrastructurii și/sau a serviciilor, în conformitate cu condițiile definite, pe bază exclusivă sau neexclusivă, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice. Sunt incluse, *inter alia*: accesul la elementele rețelei și la infrastructura asociată, care poate presupune conectarea echipamentului, prin mijloace fixe sau nu (aici sunt incluse, în special, accesul la bucla locală și la infrastructura asociată și serviciile necesare furnizării de servicii prin bucla locală), accesul la infrastructura fizică, inclusiv clădiri, conducte și piloni, accesul la sistemele de software pertinente, inclusiv la sistemele de asistență pentru exploatare, accesul la conversia numerelor sau la sisteme care oferă funcționalități echivalente, accesul la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming, accesul la sistemele de acces condiționat pentru serviciile de televiziune digitală; accesul la serviciile de rețele virtuale;
- (b) „interconectare” înseamnă legătura fizică și logică realizată între rețele publice de comunicații utilizate de aceeași întreprindere sau de alta pentru a permite utilizatorilor unei întreprinderi să comunice cu utilizatorii aceleiași întreprinderi sau cu cei ai altei întreprinderi sau pentru a accesa serviciile furnizate de altă întreprindere. Serviciile pot fi furnizate de părțile implicate sau de alte părți care au acces la rețea. Interconectarea este un tip specific de acces pus în aplicare între operatorii de rețele publice;
- (c) „operator” înseamnă o întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze o rețea publică de comunicații sau o infrastructură asociată;
- (d) „serviciu de televiziune în format mare” înseamnă un serviciu de televiziune care constă, în întregime sau parțial, din programe produse și editate pentru a fi difuzate pe format mare. Formatul 16:9 este formatul de referință pentru serviciile de televiziune în format mare;
- (e) „buclă locală” înseamnă circuitul fizic care leagă punctul terminal al rețelei din amplasamentul abonatului de cadrul principal de distribuție sau de o infrastructură echivalentă din rețeaua publică de telefonie fixă.

⁽¹⁾ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

CAPITOLUL II

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 3

Cadrul general pentru acces și interconectare

(1) Statele membre se asigură că nu există restricții care să împiedice întreprinderile din același stat membru sau din state membre diferite să negocieze între ele acorduri de stabilire a modalităților tehnice și comerciale de acces și/sau interconectare, în conformitate cu legislația comunitară. Întreprinderea care solicită accesul sau interconectarea nu trebuie să fie autorizată pentru funcționare în statul membru în care solicită accesul sau interconectarea în cazul în care nu furnizează servicii și în cazul în care nu exploatează o rețea în statul membru în cauză.

(2) Fără a aduce atingere articolului 31 din Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor legate de rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva privind serviciul universal) ⁽¹⁾, statele membre nu mențin măsuri legale sau administrative care obligă operatorii, la acordarea accesului sau a interconectării, să ofere termeni și condiții diferite unor întreprinderi pentru servicii echivalente și/sau să impună obligații care nu au legătură cu serviciile de acces și interconectare furnizate, fără să aducă atingere condițiilor prevăzute de anexa la Directiva 2002/20/CE (Directiva de autorizare).

Articolul 4

Drepturile și obligațiile întreprinderilor

(1) Operatorii rețelelor publice de comunicații au dreptul și, la cererea altor întreprinderi autorizate în acest sens, obligația de a negocia interconectarea reciprocă în scopul furnizării serviciilor de comunicații electronice disponibile pentru public, în vederea asigurării furnizării și interoperabilității serviciilor pe întreg teritoriul Comunității. Operatorii oferă acces și interconectare altor întreprinderi în termenii și condițiile ce respectă obligațiile impuse de autoritatea națională de reglementare în temeiul articolelor 5, 6, 7 și 8.

(2) Rețelele publice de comunicații electronice instituite pentru distribuția de servicii de televiziune digitală trebuie să poată furniza servicii și programe de televiziune în format mare. Operatorii de rețele care primesc și redistribuie servicii sau programe de televiziune în format mare păstrează formatul mare.

(3) Fără a aduce atingere articolului 11 din Directiva 2002/20/CE (Directiva de autorizare), statele membre impun ca întreprinderile care obțin informații de la alte întreprinderi înainte de, pe parcursul sau după procesul de negociere a acordurilor privind

accesul și interconectarea, să folosească informațiile în cauză numai în scopul în care ele au fost furnizate și să respecte în orice moment caracterul confidențial al informațiilor transmise sau păstrate. Informațiile primite nu pot fi comunicate altei părți, în special altor departamente, filiale sau parteneri pentru care aceste informații pot reprezenta un avantaj în ceea ce privește concurența.

Articolul 5

Competențele și responsabilitățile autorității naționale de reglementare în ceea ce privește accesul și interconectarea

(1) În vederea atingerii obiectivelor stabilite la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), autoritățile naționale de reglementare încurajează și, după caz, asigură, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive, accesul și interconectarea adecvată, precum și interoperabilitatea serviciilor, exercitându-și responsabilitățile într-un mod care să promoveze eficiența și concurența durabilă și care să permită obținerea de avantaje maxime de către utilizatorii finali.

În special, fără a aduce atingere măsurilor care pot fi luate cu privire la întreprinderile care au o putere semnificativă pe piață în conformitate cu articolul 8, autoritățile naționale de reglementare trebuie să fie în măsură să impună:

- (a) în măsura necesară pentru a asigura legătura cap la cap, obligații pentru întreprinderile care controlează accesul către utilizatorii finali, inclusiv, în cazurile justificate, obligația de a asigura interconectarea rețelelor lor, în cazul în care nu s-a realizat încă acest lucru;
- (b) în măsura în care este necesar pentru a asigura accesul utilizatorilor finali la serviciile de emisie digitală de radio și televiziune specificate de statele membre, obligații pentru operatorii de a furniza acces la alte elemente de infrastructură menționate de anexa I partea II, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii.

(2) Atunci când impun unui operator obligații de furnizare a accesului în conformitate cu articolul 12, autoritățile naționale de reglementare pot stabili condițiile tehnice și operaționale care trebuie îndeplinite de furnizorii și/sau de beneficiarii accesului în cauză, în conformitate cu legislația comunitară, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a asigura funcționarea normală a rețelei. Condițiile referitoare la punerea în aplicare a standardelor sau a specificațiilor tehnice specifice respectă articolul 17 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(3) Obligațiile și condițiile impuse în conformitate cu alineatele (1) și (2) sunt obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii și sunt puse în aplicare în conformitate cu procedurile menționate la articolele 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

⁽¹⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 51.

(4) În ceea ce privește accesul și interconectarea, statele membre se asigură că autoritatea națională de reglementare poate interveni din proprie inițiativă, atunci când o astfel de acțiune este justificată, sau la cererea oricăreia dintre părțile implicate, în absența unui acord între întreprinderi, pentru a garanta respectarea obiectivelor politicilor prevăzute la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), în conformitate cu dispozițiile prezentei directive și cu procedurile menționate la articolele 6 și 7, 20 și 21 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

CAPITOLUL III

OBLIGAȚIILE IMPUSE OPERATORILOR ȘI PROCEDURILE DE ANALIZĂ A PIETEI

Articolul 6

Sistemele de acces condiționat și alte tipuri de infrastructură

(1) Statele membre se asigură că, în ceea ce privește accesul condiționat la serviciile de radio și televiziune digitale difuzate telespectatorilor și ascultătorilor în Comunitate, indiferent de mijloacele de transmisie, se aplică condițiile stabilite în anexa I, partea I.

(2) Având în vedere evoluția tehnologică și cea a pieței, anexa I poate fi modificată în conformitate cu procedura menționată la articolul 14 alineatul (3).

(3) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), statele membre pot permite autorităților lor naționale de reglementare, în cel mai scurt termen de la intrarea în vigoare a prezentei directive și apoi periodic, să revizuiască condițiile aplicate în conformitate cu prezentul articol prin realizarea unei analize de piață în conformitate cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) pentru a determina dacă să păstreze, să modifice sau să retragă condițiile aplicate.

În cazul în care, în urma acestei analize de piață, o autoritate națională de reglementare constată că unul sau mai mulți operatori nu au o putere semnificativă pe piața pertinentă, aceasta poate modifica sau retrage condițiile în ceea ce privește operatorii în cauză, în conformitate cu procedurile menționate la articolele 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), numai în măsura în care:

(a) accesibilitatea pentru utilizatorii finali la transmisiile de radio și televiziune și la serviciile și canalele de transmisie specificate în conformitate cu articolul 31 din Directiva 2002/22/CE (Directiva privind serviciul universal) nu este afectată de modificarea sau retragerea în cauză și

(b) perspectivele privind concurența efectivă de pe piață pentru:

- (i) serviciile cu amănuntul de radio și televiziune digitale și
- (ii) sistemele de acces condiționat și alte tipuri de infrastructură asociate,

nu sunt afectate în mod negativ de modificarea sau retragerea în cauză.

Părțile afectate de o astfel de modificare sau retragere a condițiilor sunt notificate într-un termen adecvat.

(4) Condițiile aplicate în conformitate cu prezentul articol nu aduc atingere competenței statelor membre de a impune obligații în ceea ce privește modul de prezentare a ghidurilor electronice de programe și a instrumentelor de prezentare și navigare similare.

Articolul 7

Revizuirea obligațiilor anterioare în materie de acces și interconectare

(1) Statele membre mențin toate obligațiile cu privire la acces și interconectare impuse întreprinderilor care furnizează rețele și/sau servicii publice de comunicații care se aplicau înainte de intrarea în vigoare a prezentei directive în temeiul articolelor 4, 6, 7, 8, 11, 12 și 14 din Directiva 97/33/CE, al articolului 16 din Directiva 98/10/CE și ale articolelor 7 și 8 din Directiva 92/44/CE, până la revizuirea obligațiilor în cauză și până la adoptarea unei hotărâri în această privință, în conformitate cu alineatul (3).

(2) Comisia indică piețele pertinente pentru obligațiile menționate la alineatul (1) în recomandarea inițială privind piețele pertinente de produse și servicii și în decizia de identificare a piețelor transnaționale care urmează să fie adoptată în conformitate cu articolul 15 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(3) Statele membre se asigură că, în cel mai scurt timp de la intrarea în vigoare a prezentei directive și apoi periodic, autoritățile naționale de reglementare realizează o analiză de piață în conformitate cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) pentru a determina dacă să mențină, să modifice sau să retragă obligațiile în cauză. Părțile afectate de modificarea sau retragerea obligațiilor sunt notificate într-un termen adecvat.

Articolul 8

Impunerea, modificarea sau retragerea obligațiilor

(1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare au competența de a impune obligațiile menționate la articolele 9-13.

(2) În cazul în care în urma unei analize de piață efectuate în conformitate cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) un operator este desemnat ca având o putere semnificativă

pe piață, autoritățile naționale de reglementare impun obligațiile prevăzute la articolele 9-13 din prezenta directivă, după caz.

(3) Fără a aduce atingere:

- dispozițiilor articolului 5 alineatul (1), articolului 5 alineatul (2) și articolului 6;
- dispozițiilor articolelor 12 și 13 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), condiției 7 din partea B din anexa la Directiva 2002/20/CE (Directiva de autorizare) aplicate în temeiul articolului 6 alineatul (1) din directiva menționată anterior, ale articolelor 27, 28 și 30 din Directiva 2002/22/CE (Directiva privind serviciul universal) și dispozițiilor pertinente din Directiva 97/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul telecomunicațiilor⁽¹⁾, care conține obligațiile întreprinderilor altele decât cele desemnate ca având o putere semnificativă pe piață sau
- necesității de a respecta angajamentele internaționale;

autoritățile naționale de reglementare nu impun obligațiile prevăzute la articolele 9-13 operatorilor care nu au fost desemnați în conformitate cu alineatul (2).

În situații excepționale, în cazul în care o autoritate națională de reglementare intenționează să impună operatorilor cu o putere semnificativă pe piață obligații privind accesul sau interconectarea, altele decât cele stabilite la articolele 9-13 din prezenta directivă, aceasta prezintă Comisiei o cerere. Comisia, hotărând în conformitate cu articolul 14 alineatul (2), adoptă o decizie care autorizează sau interzice autorității naționale de reglementare să ia astfel de măsuri.

(4) Obligațiile impuse în conformitate cu prezentul articol sunt bazate pe natura problemei identificate, proporționale și justificate în ceea ce privește obiectivele stabilite la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru). Aceste obligații pot fi impuse numai în urma consultării în conformitate cu articolele 6 și 7 din directiva menționată anterior.

(5) În ceea ce privește alineatul (3) primul paragraf a treia liniuță, autoritățile naționale de reglementare notifică Comisiei deciziile de impunere, de modificare sau de retragere a obligațiilor privind anumiți operatori de pe piață, în conformitate cu procedura menționată la articolul 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

Articolul 9

Obligația de transparență

(1) Autoritățile naționale de reglementare pot, în conformitate cu dispozițiile articolului 8, impune obligații de transparență privind

⁽¹⁾ JO L 24, 30.1.1998, p. 1.

interconectarea și/sau accesul care să îi oblige pe operatori să publice informațiile specificate, cum ar fi informațiile contabile, specificațiile tehnice, caracteristicile rețelei, modalitățile și condițiile de furnizare și utilizare și prețurile.

(2) În special în cazul în care un operator are obligații de nediscriminare, autoritățile naționale de reglementare îi pot impune acestuia să publice o ofertă de referință care să fie suficient de detaliată pentru a garanta că întreprinderile nu sunt obligate să plătească pentru infrastructura care nu este necesară pentru serviciul solicitat, prezentând o descriere a ofertelor pertinente, împărțite pe componente în funcție de necesitățile de pe piață, incluzând termenii și condițiile aferente, inclusiv prețurile. Autoritatea națională de reglementare este, *inter alia*, capabilă să impună modificări ofertelor de referință pentru aducerea la îndeplinire a obligațiilor impuse în temeiul prezentei directive.

(3) Autoritățile naționale de reglementare pot preciza informațiile exacte care urmează să fie furnizate, gradul de detaliere a acestora și modalitatea de publicare.

(4) Fără a aduce atingere alineatului (3), în cazul în care un operator are obligații în conformitate cu articolul 12 privind accesul deintegrat la bucla locală cu pereche de fire metalice răsucite, autoritățile naționale de reglementare se asigură că varianta publicată a ofertei de referință cuprinde cel puțin elementele prevăzute de anexa II.

(5) Având în vedere evoluția tehnologică și cea a pieței, anexa II poate fi modificată în conformitate cu procedura menționată la articolul 14 alineatul (3).

Articolul 10

Obligația de nediscriminare

(1) O autoritate națională de reglementare poate impune, în conformitate cu dispozițiile articolului 8, obligații de nediscriminare în ceea ce privește interconectarea și/sau accesul.

(2) Obligațiile de nediscriminare garantează în special faptul că operatorii aplică condiții echivalente în împrejurări echivalente altor întreprinderi care furnizează servicii echivalente și că furnizează servicii și informații altor întreprinderi în aceleași condiții și la același nivel de calitate ca cele pe care le asigură propriilor servicii sau celor ale filialelor sau ale partenerilor lor.

Articolul 11

Obligația de separare contabilă

(1) O autoritate națională de reglementare poate impune, în conformitate cu dispozițiile articolului 8, obligații de separare contabilă în ceea ce privește activități specifice din domeniul interconectării și/sau accesului.

În special, autoritatea națională de reglementare poate obliga societățile integrate vertical să prezinte în mod transparent prețurile en gros și prețurile interne, *inter alia* pentru a garanta respectarea obligației de nediscriminare prevăzute la articolul 10 sau, după caz, pentru a preveni subvențiile încrucișate abuzive. Autoritățile naționale de reglementare pot specifica formatul și metodologia contabilă care trebuie utilizate.

(2) Fără a aduce atingere articolului 5 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), pentru a facilita verificarea respectării obligațiilor de transparență și nediscriminare, autoritățile naționale de reglementare au competența de a solicita înregistrările contabile, inclusiv datele privind veniturile încasate de la terți, care să le fie furnizate la cerere. Autoritățile naționale de reglementare pot publica astfel de informații, în măsura în care acestea contribuie la realizarea unei piețe deschise și competitive, respectând reglementările de drept intern și pe cele comunitare privind confidențialitatea informațiilor comerciale.

Articolul 12

Obligațiile referitoare la accesul la anumite elemente din infrastructura rețelelor și la utilizarea acestora

(1) O autoritate națională de reglementare poate impune operatorilor, în conformitate cu dispozițiile articolului 8, obligații privind acceptarea cererilor rezonabile de acces la anumite elemente și la infrastructura specifică asociată rețelei și la utilizarea acestora, *inter alia*, în situații în care autoritatea națională de reglementare consideră că refuzul accesului sau termenii și condițiile nerezonabile cu efect similar pot împiedica crearea unei piețe de comerț cu amănuntul competitive și durabile sau că nu servește interesul utilizatorului final.

Operatorilor li se poate impune, *inter alia*:

- (a) să acorde terților acces la anumite elemente și/sau la infrastructura rețelei, inclusiv acces dezintegrat la bucla locală;
- (b) să negocieze cu bună credință cu întreprinderile care solicită acces;
- (c) să nu retragă accesul la infrastructură acordat deja;
- (d) să furnizeze anumite servicii cu ridicata în vederea revânzării acestora cu amănuntul de către terți;
- (e) să acorde acces deschis la interfețele tehnice, la protocoale sau la alte tehnologii cheie care sunt indispensabile pentru interoperabilitatea serviciilor sau a serviciilor de rețele virtuale;

- (f) să furnizeze colocare sau alte forme de utilizare în comun a infrastructurii, inclusiv a conductelor, clădirilor sau pilonilor;
- (g) să furnizeze anumite servicii necesare asigurării interoperabilității serviciilor cap la cap pentru utilizatori, inclusiv infrastructură pentru serviciile de rețele inteligente sau de roaming în rețelele mobile;
- (h) să furnizeze acces la sistemele de asistență operațională sau la sistemele de software similare necesare în vederea asigurării concurenței loiale în domeniul furnizării de servicii;
- (i) să interconecteze rețele sau infrastructuri de rețele.

Autoritățile naționale de reglementare pot asocia acestor obligații anumite condiții privind caracterul echitabil sau rezonabil și respectarea termenelor.

(2) Atunci când autoritățile naționale de reglementare analizează dacă este necesar să impună obligațiile menționate la alineatul (1), mai ales atunci când evaluează dacă aceste obligații sunt proporționale cu obiectivele stabilite la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), iau în considerare, în special, următorii factori:

- (a) viabilitatea tehnică și economică a utilizării sau a instalării unei infrastructuri competitive, având în vedere ritmul actual de evoluție a pieței și ținând seama de natura și tipul interconectării și accesului în cauză;
- (b) fezabilitatea furnizării accesului propus, ținând seama de capacitatea disponibilă;
- (c) investiția inițială a proprietarului infrastructurii, având în vedere riscurile aferente investiției;
- (d) necesitatea de salvagardare a concurenței pe termen lung;
- (e) după caz, eventualele drepturi de proprietate intelectuală pertinente;
- (f) furnizarea de servicii paneuropene.

Articolul 13

Controlul prețurilor și obligațiile în ceea ce privește sistemul de contabilitate a costurilor

(1) O autoritate națională de reglementare poate impune, în conformitate cu dispozițiile articolului 8, obligații privind recuperarea costurilor și controlul prețurilor, inclusiv obligații privind orientarea prețurilor în funcție de costuri, precum și obligații privind sistemele de contabilitate a costurilor, pentru furnizarea unor tipuri specifice de interconectare și/sau acces, în situații în care o analiză a pieței indică faptul că lipsa unei concurențe eficiente

înseamnă că operatorul în cauză poate menține prețurile la un nivel extrem de ridicat sau poate comprima prețurile în detrimentul utilizatorilor finali. Autoritățile naționale de reglementare iau în considerare investițiile făcute de operator și îi permit realizarea unui venit rezonabil din capitalul angajat, ținând seama de riscurile aferente.

(2) Autoritățile naționale de reglementare se asigură că toate mecanismele de recuperare a costurilor sau metodele de stabilire a prețurilor obligatorii sunt destinate promovării eficienței economice și a concurenței durabile și maximizării avantajelor pentru consumatori. În acest sens, autoritățile naționale de reglementare pot lua în considerare și prețurile disponibile pe piețele concurente comparabile.

(3) În cazul în care un operator are obligația de a-și orienta prețurile în funcție de costuri, acestuia îi revine sarcina de a dovedi că taxele sunt determinate în funcție de costuri, incluzând o rată rezonabilă a venitului obținut din investiții. În scopul calculării costului furnizării eficiente a unor servicii, autoritățile naționale de reglementare pot folosi metode de contabilitate a costurilor diferite de cele folosite de întreprinderea în cauză. Autoritățile naționale de reglementare pot cere unui operator să își justifice integral prețurile și, după caz, pot cere ajustarea prețurilor.

(4) Autoritățile naționale de reglementare se asigură că, atunci când punerea în aplicare a unui sistem de contabilitate a costurilor este obligatorie în vederea sprijinirii controalelor prețurilor, se pune la dispoziția publicului o descriere a sistemului de contabilitate a costurilor, prezentând cel puțin categoriile principale în cadrul cărora sunt grupate costurile și regulile utilizate pentru alocarea costurilor. Respectarea sistemului de contabilitate a costurilor este verificată de un organism competent independent. Anual se publică o atestare a conformității.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII PROCEDURALE

Articolul 14

Comitetul

(1) Comisia este sprijinită de Comitetul pentru comunicații instituit în conformitate cu articolul 22 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE, respectându-se dispozițiile articolului 8 din decizia menționată anterior.

(3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE, respectându-se dispozițiile articolului 8 din decizia menționată anterior.

Perioada prevăzută la articolul 5 alineatul (6) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la trei luni.

(4) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

Articolul 15

Publicarea informațiilor și accesul la aceste informații

(1) Statele membre se asigură că obligațiile specifice impuse întreprinderilor în temeiul prezentei directive sunt publicate și că produsul/serviciul specific și piețele geografice sunt identificate. Acestea se asigură că, sunt puse la dispoziția publicului informații actualizate, într-un mod care garantează accesul cu ușurință al tuturor părților interesate la informațiile în cauză, cu condiția ca acestea să nu fie confidențiale și, în special, să nu conțină secrete de afaceri.

(2) Statele membre trimit Comisiei o copie a tuturor informațiilor de acest tip publicate. Comisia pune la dispoziție aceste informații într-un format ușor accesibil și le distribuie, după caz, comitetului de comunicații.

Articolul 16

Notificarea

(1) Comisia este notificată de statele membre până la data aplicării menționate la articolul 18 alineatul (1) al doilea paragraf cu privire la autoritățile naționale de reglementare responsabile de îndeplinirea sarcinilor stabilite de prezenta directivă.

(2) Comisia este notificată de autoritățile naționale de reglementare cu privire la numele operatorilor considerați ca având o putere semnificativă pe piață în sensul prezentei directive, precum și cu privire la obligațiile impuse acestora în conformitate cu prezenta directivă. Orice modificare ce afectează obligațiile impuse întreprinderilor sau orice modificare la nivelul întreprinderilor reglementate de dispozițiile prezentei directive este notificată fără întârziere Comisiei.

Articolul 17

Procedurile de revizuire

Comisia revizuieste periodic modul de aplicare a prezentei directive și raportează Parlamentului European și Consiliului, primul raport fiind întocmit cel târziu la trei ani de la data aplicării menționate la articolul 18 alineatul (1) al doilea paragraf. În acest sens, Comisia poate cere statelor membre informații, care sunt furnizate fără întârziere.

Articolul 18

Transpunerea

(1) Statele membre adoptă și publică actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 24 iulie 2003. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Statele membre aplică aceste dispoziții începând cu 25 iulie 2003.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de statele membre textele dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă, precum și al oricăror modificări ulterioare aduse dispozițiilor în cauză.

Articolul 19

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolul 20

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 7 martie 2002.

Pentru Parlamentul European

Președintele

P. COX

Pentru Consiliu

Președintele

J. C. APARICIO

ANEXA I

CONDIȚII DE ACCES AL TELESPECTATORILOR ȘI ASCULTĂTORILOR DIN COMUNITATE LA SERVICIILE DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE DIGITALE**Partea I: Condițiile privind sistemele de acces condiționat care se aplică în conformitate cu articolul 6 alineatul (1)**

În ceea ce privește accesul condiționat al telespectatorilor și ascultătorilor din Comunitate la serviciile de radio și televiziune digitale, indiferent de mijloacele de transmisie, statele membre se asigură, în conformitate cu articolul 6, că se aplică următoarele condiții:

- (a) sistemele de acces condiționat care sunt operaționale pe piața din Comunitate au capacitatea tehnică necesară pentru un transcontrol cu costuri mici care să permită un control complet efectuat de operatorii de servicii de la nivel local sau regional care folosesc astfel de sisteme de acces condiționat;
- (b) toți operatorii de servicii de acces condiționat, indiferent de mijloacele de transmisie, care furnizează servicii de acces la servicii de radio și televiziune digitale pe care se bazează radiodifuzorii de servicii de acces pentru a ajunge la un grup potențial de telespectatori sau ascultători trebuie:
  - să ofere tuturor radiodifuzorilor, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii conforme cu dreptul comunitar din domeniul concurenței, servicii tehnice care să permită recepționarea serviciilor de radio și televiziune digitale de telespectatorii și ascultătorii autorizați prin intermediul decodoarelor gestionate de operatorii de servicii și să respecte dreptul concurenței;
  - să păstreze conturi financiare separate privind activitatea lor de furnizori de servicii de acces condiționat;
- (c) atunci când acordă licențe producătorilor de materiale pentru consumatori, titularii de drepturi de proprietate industriale pentru produsele și sistemele de acces condiționat trebuie să se asigure că acționează în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii. Luând în considerare factorii tehnici și comerciali, acordarea licențelor de către titularii de drepturi nu trebuie să se facă sub rezerva condițiilor de interdicere, intimidare sau descurajare privind includerea, în cazul aceluiași produs:
  - a unei interfețe comune care să permită conectarea cu mai multe alte sisteme de acces sau
  - a unor mijloace specifice altui sistem de acces, sub rezerva respectării de către beneficiarul licenței a condițiilor adecvate și rezonabile care să asigure, în ceea ce îl privește, siguranța tranzacțiilor operatorilor de acces condiționat.

Partea II: Alte infrastructuri pentru care se pot aplica condițiile menționate la articolul 5 alineatul (1) litera (b)

- (a) Accesul la interfețele de programe de aplicații (API);
- (b) Accesul la ghiduri electronice de programe (EPG).

ANEXA II

LISTA MINIMĂ A ELEMENTELOR CARE TREBUIE INCLUSE ÎN OFERTA DE REFERINȚĂ PENTRU ACCESUL DEZINTEGRAT LA BUCLA LOCALĂ CU PERECHE DE FIRE METALICE RĂSUCITE CARE TREBUIE PUBLICATĂ DE OPERATORII NOTIFICAȚI

În sensul prezentei anexe se aplică următoarele definiții:

- (a) „sub-buclă locală” înseamnă o porțiune dintr-o buclă locală care face legătura între punctul terminal din amplasamentul abonatului și un punct de concentrare sau un punct de acces intermediar specificat din rețeaua publică de telefonie fixă;
- (b) „acces dezintegrat la bucla locală” înseamnă acces dezintegrat complet la bucla locală și acces partajat la bucla locală; nu presupune modificarea dreptului de proprietate asupra buclei locale;
- (c) „acces dezintegrat complet la bucla locală” înseamnă furnizarea către un beneficiar a accesului la bucla locală sau la sub-bucla locală a operatorului notificat, acces care autorizează utilizarea întregului spectru de frecvențe disponibile pe perechea de fire metalice răsucite;
- (d) „acces partajat la bucla locală” înseamnă furnizarea către beneficiar a accesului la bucla locală sau la sub-bucla locală a operatorului notificat, acces care autorizează utilizarea frecvențelor fără voce din spectrul de frecvențe disponibile pe perechea de fire metalice răsucite; bucla locală continuă să fie utilizată de operatorul notificat în vederea furnizării de servicii de telefonie către public.

A. Condiții pentru accesul dezintegrat la bucla locală

1. Elemente de rețea la care se oferă acces, care includ în special următoarele elemente:
  - (a) accesul la bucle locale;
  - (b) accesul la frecvențe fără voce din cadrul spectrului de frecvențe dintr-o buclă locală, în cazul accesului partajat la bucla locală;
2. Informații privind amplasarea punctelor de acces fizice ⁽¹⁾, disponibilitatea buclelor locale în anumite părți ale rețelei de acces;
3. Condiții tehnice privind accesul la bucla locală și utilizarea acesteia, inclusiv caracteristici tehnice ale perechii de fire metalice răsucite din bucla locală;
4. Proceduri de plasare a comenzilor și de aprovizionare, restricții de utilizare.

B. Servicii de cololare

1. Informații privind amplasamentele pertinente ale operatorului notificat ⁽¹⁾.
2. Opțiuni de cololare de la amplasamentele menționate la punctul 1 (inclusiv cololare fizică și, după caz, cololare la distanță și cololare virtuală).
3. Caracteristici ale echipamentelor: restricții, după caz, privind echipamentele care pot fi colocate.
4. Probleme de siguranță: măsuri luate de operatorii notificați în vederea asigurării siguranței amplasamentelor lor.
5. Condiții de acces pentru personalul operatorilor concurenți.
6. Standarde de siguranță.
7. Norme de alocare a spațiului în cazul în care spațiul de cololare este limitat.
8. Condiții în care beneficiarii pot inspecta amplasamentele în care se poate realiza o cololare fizică sau amplasamentele în care colocarea a fost refuzată din cauza unei capacități insuficiente.

⁽¹⁾ Pentru a evita eventualele probleme de siguranță publică, difuzarea acestor informații poate fi limitată numai la părțile interesate.

C. Sisteme informaționale

Condițiile de acces la sistemele de asistență operațională, la sistemele informaționale sau la bazele de date pentru pregătirea comenzilor, aprovizionare, plasarea comenzilor, întreținere și solicitări de reparații și facturare ale operatorului notificat.

D. Condiții de furnizare

1. Termenul de execuție pentru cererile de furnizare de servicii și infrastructură; acordurile privind nivelul serviciilor, soluționarea problemelor, procedurile de revenire la serviciul normal și calitatea parametrilor serviciului.
  2. Termeni contractuali standard, inclusiv, după caz, compensații prevăzute în caz de nerespectare a termenelor de execuție.
  3. Prețuri sau formule de stabilire a prețurilor pentru fiecare serviciu, funcție și infrastructură menționată anterior.
-